

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه مازندران

دانشگاه مازندران

دانشکده علوم انسانی و اجتماعی

موضوع :

بررسی و تبیین موانع توسعه صنعت گردشگری در استان لرستان و ارائه راهکارهای مناسب در این زمینه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته مدیریت بازرگانی

استاد راهنما :

آقای دکتر مهرداد مدهوشی

۱۳۸۲ / ۷ / ۱۰

استاد مشاور :

آقای محمد رضا زالی

نگارش :

نادر ناصر پور

۴۷۹۵۵

خرداد ۸۲

مرکز اطلاعات و آرکایو علمی این
مجموعه را در دسترس قرار دهد

تشکر و قدردانی :

اینک که الطاف بی کرانش به انجام رسیدن این دفتر را توفیق داد ، بر خود واجب می دانم از زحمات استاد ارجمند آقای دکتر مهرداد مدهوشی که با راهنماییهای خویش این تحقیق را غنا بخشید قدردانی نمایم و همچنین از آقای محمد رضا زالی که با توصیه های ارزشمند خود در پر بار کردن این دفتر کوشیدند صمیمانه سپاسگزارم .

در مراحل مختلف انجام این پژوهش از همفکری و همکاری دوستان ارجمند آقایان رضابخشی ، میثم صفاری نژاد ، محمد بهروش و نیز سرکار خانم فرزانه شاملو بهره بردم که خود را وام دار محبت بی دریغشان می دانم .

همچنین از مسئولین و کارکنان محترم سازمان ایرانگردی و جهانگردی استان لرستان و سرکار خانم اکرم السادات زین العبادی کارشناس محترم اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی لرستان که منابع و اطلاعات لازم را در اختیار اینجانب نهادند قدردانی می نمایم .

در پایان از زحمات مسئولین و کارکنان محترم شرکت رایان کسری که زحمت تایپ این تحقیق را بر عهده داشته و نیز کلیه عزیزانی که مرتکب این دفتر را در مراحل مختلف تشویق نموده و با راهنمایی ارزنده خویش دوستانه نواخته اند ، قدردانی کرده و توفیق روز افزون آنها را از درگاهش خواستارم .

با سپاس

نادر ناصرپور

خرداد ۱۳۸۲

تقدیم :

به خانواده ام

و آنانی که جهالت را بر نمی تابند .

چکیده تحقیق:

برای ایجاد یک توسعه همه جانبه و پایدار و همچنین جایگزینی منابع جدید کسب در آمد به جای منابع نفتی نیازمند استفاده از تمامی امکانات و قابلیت‌ها می باشیم. در این راستا توسعه صنعت گردشگری که اقتصاد دانان آنرا سومین پدیده اقتصادی پویا و رو به رشد پس از صنعت نفت و خودرو سازی می دانند به عنوان نیاز اساسی کشور مطرح می شود. از این رو بررسی موانع توسعه این صنعت در مناطق مختلف کشور ضرورت می یابد بنابراین بررسی موانع توسعه صنعت گردشگری در استان لرستان به عنوان یک مسأله اساسی در دستور کار این پژوهش قرار گرفت، پس از تعیین مسأله اصلی پژوهش به جمع آوری اطلاعات و شناسایی جنبه های مختلف موضوع از طریق مصاحبه با افراد مختلف و مطالعات کتابخانه ای پرداخته و چهار عامل (۱- تعدد مراکز تصمیم گیری ۲- ضعف امکانات زیربنایی و خدمات گردشگری ۳- ضعف بازاریابی ۴- فقدان فرهنگ پذیرش گردشگر) که به نظر می رسد با توسعه نیافتگی صنعت گردشگری لرستان مرتبط باشند شناسایی شد، برای پاسخگوئی به چگونگی ارتباط این عوامل با توسعه نیافتگی صنعت گردشگری لرستان چهار فرضیه تدوین گردید، با توجه به نوع مسأله، برای آزمون فرضیات تحقیق از نظرات دو گروه کارشناسان و گردشگران استفاده شد و برای جمع آوری اطلاعات دو سری پرسشنامه طراحی و پس از نمونه گیری، پرسشنامه ها بین نمونه ها توزیع شده و پس از جمع آوری اطلاعات، با استفاده از نرم افزار آماری Spss، داده ها دسته بندی شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. که در نتیجه بین تعدد مراکز تصمیم گیری و توسعه نیافتگی صنعت گردشگری لرستان و همچنین بین ضعف امکانات زیربنایی و خدمات گردشگری و نیز ضعف بازاریابی و در انتها فقدان فرهنگ پذیرش گردشگر با توسعه نیافتگی صنعت گردشگری استان لرستان یک رابطه مستقیم مشاهده شد. در پایان بر مبنای ضعفها و مشکلات شناسایی شده، پیشنهاداتی ارائه گردید.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول : کلیات تحقیق

۱	مقدمه
۲	بیان مساله
۵	اهمیت موضوع تحقیق
۵	۱- اقتصادی
۶	۲- ایجاد اشتغال
۷	۳- حفظ و نگهداری از اماکن تاریخی و باستانی
۷	۴- توسعه صنایع دستی
۷	۵- شناخت فرهنگ های مختلف
۸	بیان گزاره های تحقیق
۸	اهداف
۸	الف- هدف اصلی
۸	ب- اهداف فرعی
۹	فرضیات پژوهش
۹	تعریف مفهومی و عملیاتی متعیر های تحقیق
۱۲	قلمرو مکانی و زمانی تحقیق
۱۳	محدودیت های تحقیق
۱۴	تعریف اصطلاحات
۱۴	۱- گردشگری
۱۴	۲- گردشگر
۱۴	۳- توسعه نیافتگی
۱۵	۴- انواع گردشگری
۱۵	۴-۱- گردشگری داخلی
۱۵	۴-۲- گردشگری بین المللی
۱۵	۵- زیر ساخت

فصل دوم : ادبیات و پیشینه تحقیق

۱۶	مقدمه
	بخش اول : بررسی مبانی نظری
۱۷	مقدمه

عنوان	صفحه
نقش صنعت گردشگری در توسعه اقتصادی	۱۸
در آمد های صادراتی گردشگری	۱۹
اثرات گردشگری در ایجاد اشتغال	۲۳
استراتژیهای توسعه صنعت گردشگری	۲۴
مدیریت گردشگری	۲۸
موانع توسعه صنعت گردشگری	۳۰
جمع بندی بررسی مبانی نظری	۳۲
بخش دوم : مطالعات تطبیقی	
مقدمه	۳۴
وضعیت گردشگری در کشور فیلیپین	۳۵
اهداف ، سیاستها و راههای توسعه گردشگری فیلیپین	۳۶
وضعیت گردشگری در کشور عمان	۳۸
وضعیت گردشگری در کشور اوگاندا	۴۰
جمع بندی و بررسی کشورهای مورد مطالعه	۴۳
بخش سوم : گردشگری در ایران	
مقدمه	۴۵
سازمان جهانی جهانگردی	۴۶
تاریخچه	۴۶
اهداف سازمان	۴۶
زمینه فعالیتهای سازمان	۴۷
تشکیلات سازمان	۴۷
الف - مجمع عمومی	۴۷
ب - شورای اجرائی	۴۷
ج - کمیسیونهای منطقه ای	۴۸
د- دبیرخانه	۴۸
کمیسیون جنوب آسیا	۴۸
اهداف کمیسیون	۴۸
کشورهای عضو	۴۸
صنعت گردشگری ایران قبل از انقلاب اسلامی	۵۰
صنعت گردشگری ایران بعد از انقلاب اسلامی	۵۲

عنوان	صفحه
معاونت سیاحتی و زیارتی	۵۵
الف - دفتر برنامه ریزی و امور فنی	۵۵
ب - اداره کل نظارت بر خدمات سیاحتی	۵۵
ج - مرکز مطالعات و تحقیقات ایرانگردی و گردشگری	۵۵
د - مرکز آموزش عالی ایرانگردی و گردشگری	۵۶
سیاحان در لرستان	۵۷
موقعیت طبیعی و جغرافیایی استان لرستان	۵۸
موقعیت طبیعی لرستان	۵۸
۱- ناحیه سرد کوهستانی	۵۸
۲- ناحیه معتدل مرکزی	۵۸
۳- ناحیه گرم جنوبی	۵۸
۴- کوهها	۵۹
۵- رودها	۵۹
۱-۵- رود کشکان	۵۹
۲-۵- رود سیمره	۶۰
۳-۵- رود سزار	۶۰
۶- چشمه ها و سراپها	۶۰
۷- دریاچه ها	۶۱
۱-۷- دریاچه گهر	۶۱
۲-۷- دریاچه کیو	۶۱
۸- تالابها	۶۱
۹- آبشارها	۶۲
۱۰- پوشش گیاهی	۶۲
۱۱- غارها	۶۲
آثارها و بناهای تاریخی و باستانی لرستان	۶۴
بخش چهارم : پیشینه تحقیق	
مقدمه	۶۶
پژوهشای انجام شده در ارتباط با گردشگری	۶۷
۱- شناسایی موانع مؤثر بر توسعه صنعت گردشگری در ایران	۶۷
۲- سازماندهی و مدیریت بخش گردشگری	۷۱

عنوان	صفحه
۳- بررسی اثر اقتصادی گردشگری در جمهوری اسلامی ایران	۷۴
۴- الگوی برنامه ریزی استراتژیک گردشگری ایران	۷۷

فصل سوم : روش تحقیق

مقدمه	۸۲
روش تحقیق	۸۳
الگوی مفهومی	۸۳
جامع آماری	۸۶
تعیین حجم نمونه	۸۶
روش نمونه گیری	۸۷
روش گردآوری اطلاعات	۸۹
بررسی اعتبار ابزار اندازه گیری	۸۹
آزمونهای آماری مورد استفاده	۸۹
دسته بندی سوالات پرسشنامه ها بر اساس عوامل تحقیق	۹۰

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده ها

مقدمه	۹۱
بررسی متغیرهای جمعیت شناختی نمونه آماری	۹۲
آزمون همبستگی اسپیرمن	۹۸
فرضیه اول	۹۸
فرضیه دوم	۹۸
فرضیه سوم	۱۰۰
فرضیه چهارم	۱۰۰
آزمون رتبه بندی فریدمن	۱۰۰
الف- گروه کارشناسان	۱۰۲
ب- گروه گردشگران	۱۰۳
ج- ترکیب دو گروه	۱۰۳
عامل تعدد مراکز تصمیم گیری	۱۰۴
عامل فقدان فرهنگ پذیرش گردشگر	۱۰۵
عامل ضعف امکانات زیربنایی و خدمات گردشگری	۱۰۵
عامل ضعف بازاریابی	۱۰۶
آزمون T-Test	۱۰۷
عامل اول	۱۰۷

صفحه	عنوان
۱۰۸	عامل دوم
۱۰۹	عامل سوم
۱۱۰	عامل چهارم

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۱۱	مقدمه
۱۱۲	خلاصه ای از بیان مساله
۱۱۳	بررسی و تبیین نتایج آزمون
۱۱۳	۱- بررسی نتیجه فرضیه اول
۱۱۵	۲- بررسی نتیجه فرضیه دوم
۱۱۷	۳- بررسی نتیجه فرضیه سوم
۱۱۹	۴- بررسی نتیجه فرضیه چهارم
۱۲۳	پیشنهادات
۱۲۳	بررسی نتایج فرضیه اول
۱۲۴	بررسی نتایج فرضیه دوم
۱۲۵	بررسی نتایج فرضیه سوم
۱۲۶	بررسی نتایج فرضیه چهارم
۱۲۷	توصیه برای تحقیقات آتی

منابع

۱۲۸	فارسی
۱۳۱	لاتین
۱۳۲	چکیده انگلیسی

فهرست جدولها

صفحه

عنوان

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

- جدول (۱-۲): اسامی چند کشور و سهم گردشگری در اقتصاد آنها ۱۹
- جدول (۲-۲): درآمدهای حاصل از انواع تجارت بین المللی ۲۰
- جدول (۲-۳): درآمد گردشگری در کشورهای پیشرفته صنعتی جهان ۲۱
- جدول (۲-۴): درآمد گردشگری در کشورهای پیشرفته آسیایی ۲۱
- جدول (۲-۵): درآمد گردشگری در چند کشور اسلامی ۲۲
- جدول (۲-۶): درآمد گردشگری در چند کشور خاورمیانه ۲۲
- جدول (۲-۷): بخشهای مختلف وزارتخانه یا سازمان گردشگری ۲۹
- جدول (۲-۸): جدول مقایسه ای کشورهای مورد مطالعه بر مبنای عوامل تحقیق ۴۴
- جدول (۲-۹): فهرست بناهای تاریخی لرستان که در زمره آثار ملی به ثبت رسیده اند ۶۴

فصل سوم: روش تحقیق

- جدول (۳-۱): توزیع فراوانی تعداد کارشناسان در سازمانهای مرتبط با گردشگری ۸۸
- جدول (۳-۲): دسته بندی سئوالات پرسشنامه گردشگران ۹۰
- جدول (۳-۳): دسته بندی سئوالات پرسشنامه کارشناسان ۹۰

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

- جدول (۴-۱): توزیع فراوانی گروه کارشناسان ۹۵
- جدول (۴-۲): توزیع فراوانی گروه گردشگران ۹۵

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
	فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق
۵۴	نمودار (۲-۱): چارت سازمانی تشکیلات ایرانگردی و گردشگری
۶۹	نمودار (۲-۲): ساختار پیشنهادی برای سازمان ایرانگردی و جهانگردی کشور
۷۳	نمودار (۲-۳): ساختار پیشنهادی برای سازمان ایرانگردی و جهانگردی
	فصل سوم: روش تحقیق
۸۵	نمودار (۳-۱): الگوی مفهومی تحقیق
	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها
۹۶	نمودار (۴-۱): وضعیت سنی پاسخگویان در گروه کارشناسان
۹۶	نمودار (۴-۲): سطح تحصیلات پاسخگویان در گروه کارشناسان
۹۷	نمودار (۴-۳): وضعیت سنی پاسخگویان در گروه گردشگران
۹۷	نمودار (۴-۴): سطح تحصیلات پاسخگویان در گروه گردشگران

فهرست پیوستها

صفحه	عنوان
۱۳۳	پرسشنامه کارشناسان
۱۳۶	پرسشنامه گردشگران
۱۴۰	خروجی spss
۱۵۰	نمودارهای مربوط به پاسخهای دو گروه در مورد ابعاد موضوع تحقیق
۱۵۰	نمودار A: تعدد مراکز تصمیم گیری
۱۵۱	نمودار B: ضعف بازاریابی
۱۵۲	نمودار C: ضعف امکانات زیربنایی و خدمات گردشگری
۱۵۳	نمودار D: وجود فرهنگ پذیرش گردشگر

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه :

شناسایی و بیان مساله گام آغازین هر پژوهش می باشد که بر مبنای آن اهداف تعیین شده و فرضیات تدوین می گردند . در این فصل به بیان مساله ، اهمیت آن ، اهداف و فرضیات پژوهش پرداخته و متغیرها و برخی اصطلاحات مورد استفاده در بحث تعریف می شوند ، در ادامه به برخی از محدودیتهایی که در انجام این پژوهش با آنها روبرو گردیدیم اشاره می شود.